

Zpráva z účasti na Generální konferenci ICOM v Miláně

3. – 10. 7. 2016

Ve dnech 3. – 10. 7. 2016 jsem se společně s kolegou z Národního technického muzea, Mgr. Václavem Rutarem, zúčastnil Generální konference ICOM v Miláně. Docházel jsem především na jednání komise CIMUSET. Její průběh podrobně ve své zprávě popsala Mgr. Marie Gilbertová z Technického muzea v Brně, která dosáhla významného úspěchu, když byla zvolena do *boardu* komise. K nejzajímavějším příspěvkům, předneseným v rámci jednání této komise, bych zařadil především referát Johanny Vähäpesola (*Tekniikan Museo Helsinky*), která prezentovala výstavu *Teledreams*, zaměřující se na digitální a komunikační kulturu. Hlavní předmět výstavy představuje elektronická komunikace, virtualita a sociální sítě, komunikační zařízení – mobilní telefony, telefonní ústředny, televize (digitální zvuk a obraz). Na výstavě jsou také prezentovány sociální prostory digitální éry (např. obývací pokoje). Autorka také narazila na otázku, které byl v rámci konference věnován významný prostor, a to uchování a prezentace nejen hmotného, ale také nehmotného dědictví (například mobilní telefony versus digitální kultura jako taková).

Dále jsem se zúčastnil setkání mladých profesionálů, které vedl Luigi di Corato (Itálie, ředitel *Fondazione Brescia Musei*) a Yousef Khacho (Katar, vedoucí výstavního oddělení Katarského olympijského a sportovního muzea). Byla akcentována role muzeí jako institucí ovlivňujících společnost, muzejní práce byla prezentována především jako služba veřejnosti. Proto by počet návštěvníků neměl být vnímán jako hlavní kritérium úspěšnosti muzea či výstavy. Každé muzeum by mělo znát kulturu prostředí, ve kterém působí, jeho historii a kořeny. Jako důležité vlastnosti muzejníka byly zmíněny výkonnost a efektivita, komplexnost, schopnost věci měnit, zájem, odpovědnost, schopnost řešit problémy v konkrétním čase, schopnost hledat řešení a aktivní přístup.

Zmínku zaslouží rovněž přednáška, která nesla název *Conscious museum* a její autorkou byla Anna Leshchenko z Ruska. Zazněla v rámci jednání ICOM a jak sama autorka poznamenala, působila velmi provokativně. Zatímco současný trend v muzejnictví, zejména západoevropském a severoamerickém, směřuje k co největší aktivizaci návštěvníka, jeho zapojení do činnosti muzea a k maximalizaci počtu výstav, Anna Leshchenko zdůraznila, že se ze zřetele ztrácí péče o sbírkové předměty. Příspěvek

zaznamenal velký ohlas a způsobil velkou diskuzi, jejímž hlavním závěrem bylo, že v muzejní práci by měly být akcentovány obě činnosti stejnou měrou.

Rovněž jsem se zúčastnil přednáškového bloku s názvem Nové technologie: chytrá řešení a multimediální inovace pro posílení návštěvníkova zážitku, který uspořádala společnost *Goppion MuseumLab*. Tématem opět byla spolupráce s návštěvníkem a technologické možnosti pro *vyprávění příběhů*. Zajímavou myšlenku rovněž představovalo varování před unáhleným nákupem moderních technologií, která sama o sobě nemůže být *vypravěčem příběhů*, jelikož do dvou let zastará. Další přednáška se týkala výstavní scénografie, která byla v prezentovaném pojetí vnímána jako nonverbální komunikace, důležitý emoční zprostředkovatel, nonverbální jazyk prostoru, sbírek a znalostí. Výstavní scénografie pomáhá uchovávat zážitek a stejně jako ve filmu hraje také ve výstavách velmi důležitou roli.

Navštívil jsem také jeden odpolední blok komise AVICOM. Společnou náplní přednášek byly především možnosti audiovizuální prezentace sbírek a jejich využití k propagaci muzeí na sociálních sítích. Zmíněny byly například audioprůvodce na chytrých telefonech, elektronické pohlednice a možnost jejich zasílání emailem, on-line časová osa s výběrem unikátních sbírkových předmětů (přibližně třiceti), které je možné prohlížet si z více stran a dozvědět se související podrobnosti. Prezentace se rovněž dotkly zkušeností s průzkumy a analýzami webových stránek, sociální sítí, návštěvníků a jejich využívání interaktivních exponátů. Jejich provedení bylo doporučováno, stejně jako reklama na internetu a v rámci sociálních médií.

Předposlední den konference byl vyplněn exkurzí do Turína, kterou jsem z velké části strávil v Národním muzeu filmu (*Museo Nazionale del Cinema*). Jeho sbírky začaly být vytvářeny v roce 1941, v roce 1958 bylo muzeum otevřeno veřejnosti a v roce 2000 došlo k přesunutí a znovu otevření v *La Mole Antonelliana*. Muzeum tvoří dvě části. První z nich je věnována prehistorii filmu, vystaveny jsou laterny magiky, mutoskopu, kinetoskopy atd., jejich funkční repliky, představeny jsou pokusy Eadwearda Muybridge, Étienne-Jules Mareye a Georges Demenýho. Prezentována je rovněž replika optického divadla Émila Reynauda. Druhá část muzea je věnována fenoménu filmu v jeho celé historii, přičemž pozornost se soustředí na jednotlivé filmové žánry a představení způsobu, jak filmové dílo vzniká. Celkově je muzeum velmi zdařilé a především jeho část zaměřená na prehistorii filmu může být

pro nás inspirací při realizaci výstavy Český kinematograf. Počátky filmového průmyslu (1896–1930), kterou v Národním technickém muzeu právě připravujeme (vernisáž proběhne 27. 9. 2016).

Po skončení Generální konference jsem jeden den věnoval návštěvě Národního muzea vědy a techniky Leonarda da Vinci (*Museo Nazionale Scienza e Technmologia Leonardo da Vinci*). Svou pozornost jsem soustředil především na modely vynálezů Leonarda da Vinci a na expozice s elektrotechnickou a komunikační tematikou (televize, rozhlas, telefonie, telegrafie apod.). Tyto expozice jsou sice již poměrně staré a jejich rozsah je skromný, ale působí přehledně a předávají jasně formulovanou informaci. Pozitivně také hodnotím expozici železniční a námořní dopravy s rozměrnými exponáty.

Hynek Stříteský

Národní technické muzeum

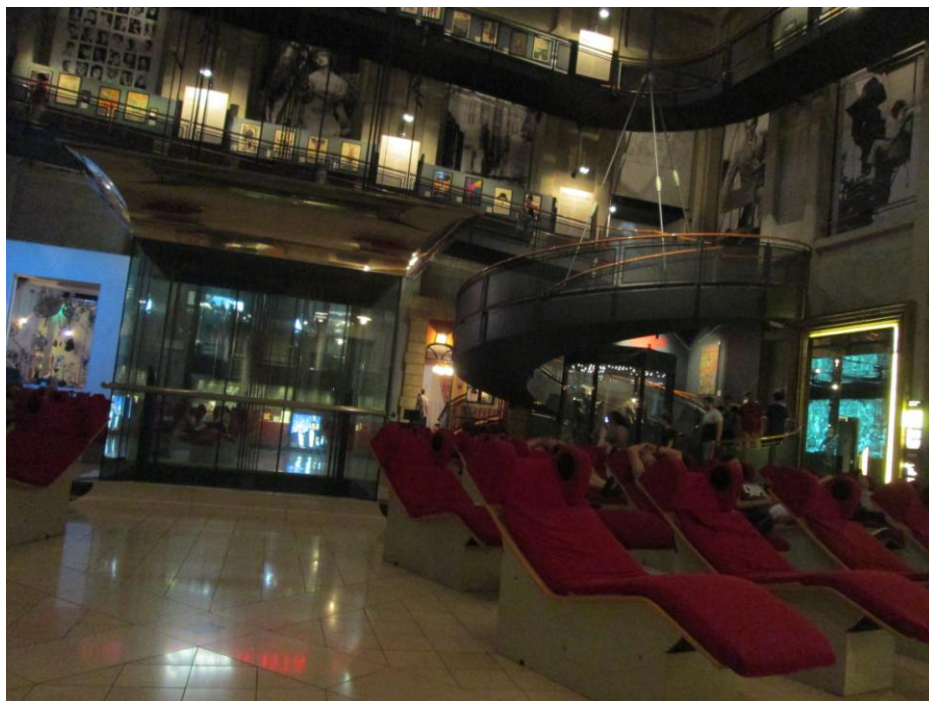
Obr. 1: Přednáška Anny Leschenko *Conscious Museum*

Obr. 2: La Mole Antonelliana, Museo Nazionale del Cinema

Obr. 3: Museo Nazionale del Cinema, replika projekčního praxinoskopu Emile Reynauda

Obr. 4: Museo Nazionale del Cinema

Obr. 5: Museo Nazionale Scienza e Tecnologia Leonardo da Vinci (exteriérová expozice)